

Nelze žalovati o to, co prohráno v zakázané hře.

Z odůvodnění.

Žalobce hrál se žalovaným zapovězenou hru "barvičky" (ferbl) a byli proto oba právoplatně uznáni vinnými přestupkem [§ 522 tr. zák.](#) Žalobce tvrdě, že žalovaný vyhrál na něm 1508 Kč, žaloval o jich vrácení. Žalovaný vznesl mezitím návrh na zjištění, že žalobci jako hráči zapovězené hry nepřísluší právo žádati od žalovaného vrácení toho, co prohrál. Procesní soud uznal dle mezitímního návrhu. Důvody: Ferbl jest hrou výslovně zakázanou (dekret dvorské kanceláře ze dne 16. října 1840, čís. 469 sb. z. s.). Podle § 879, 1272 obč. zák. nevznikly proto mezi stranami z této hry jako z neplatné smlouvy právní závazky. Pro otázku, zda hráč takové hry jest oprávněn požadovati na spoluhráči vrácení výhry, jsou rozhodující ustanovení § 1431, 1432 obč. zák. Podle § 1431 obč. zák. není žalobce oprávněn žádati od žalovaného výhru, poněvadž ani netvrdí, že byl v omylu při placení prohry. Naopak žalovaný věděl, že hraje zapovězenou hru, neboť učinil trestní oznámení, a musel proto také vědět (§ 2 obč. zák.), že placením peněz při zapovězené hře plní závazek, kterého vůbec pro právu není. Žalobce platil vědomě žalovanému něco, o čemž věděl, že to žalovanému platiti nemusí a není z toho důvodu vzhledem k § 1432 (poslední věta) obč. zák. oprávněn, tímto způsobem žalovanému placené peníze žádati zpět. Odvolací soud změnil napadený rozsudek v ten smysl, že zjistil, že žalobci jako hráči zapovězené hry přísluší právo žádati od žalovaného vrácení výhry. Důvody: Odvolání nelze upříti oprávnění. Dle § 1272 obč. zák. zavazují sázky a hry bezelstné a jinak dovolené dotud, pokud umluvená cena byla nejen slíbena, nýbrž i skutečně zapravena, nebo složena. Nemůže tedy býti pochybnosti o tom, že nedovolené hry nezavazují ani potud, pokud cena byla skutečně zapravena a složena a že prohra z nedovolených her může býti požadována zpět dle všeobecných právních zásad. Ustanovení druhého odstavce § 1174 obč. zák. obsahuje výjimku, která nemůže býti vykládána způsobem rozšiřujícím. Nedovolená hra jest ve smyslu § 878 obč. zák. neplatná a to, co bylo splněno na základě neplatné smlouvy, může býti požadováno zpět z důvodu bezdůvodného obohacení. Neprávem opírá se opačné rozhodnutí prví stolice o ustanovení § 1432 obč. zák., poněvadž toto ustanovení se vztahuje pouze na naturální závazky, které zákon toliko žalobou stíhati nedovoluje, kdežto z nedovolené hry nemůže vůbec povstati závazek.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Dovolání žalovaného opírá se o dovolací důvod [§ 503 čís. 4 c. ř. s.](#) a jest opodstatněno. Jak nesporno, hrál žalobce se žalovaným zákonem zakázanou hru "Barvičky"; šlo tudíž o jednání, přičítací se zákonnému zákazu, a mezi stranami nedošlo k platné smlouvě (§ 879 obč. zák.). Avšak tím není ještě odůvodněn žalobcův návrh, požadovati od žalovaného to, co dle svého tvrzení dal do hry a co si žalovaný jako výhru ponechal. Právě v tomto bodě posoudil odvolací soud věc nesprávně. Nároku žalobcovu vadí předpis § 1174 obč. zák., podle něhož nemůže býti žádáno, co bylo vědomě dáno k dosažení nemožného nebo nedovoleného jednání. Takovými nedovolenými jednáními po rozumu § 1174 obč. zák. jest zakázána hra "Barvičky". Tato hra není možná bez sázek, které tvoří výhru nebo prohru, a jež dlužno složit před počítím hry. Sázkami těmi umožňuje se teprve takováto zakázaná hra a jsou proto sázky složené k tomu cíli, aby se o ně hrálo zakázanou hrou, jak tomu bylo v tomto případě, tím, co dle § 1174 obč. zák. dáno bylo vědomě k tomu cíli, aby nedovolené jednání bylo provedeno. Z prokázané skutečnosti, že žalobce účastnil se zakázané hry "Barvičky" se žalovaným, vyplývá nutně, že žalobce jednak počítati musel s možnou prohrou, že tedy vědomě peníze do hry vsadil a že tímto způsobem zmíněnou nedovolenou hru umožnil. Co takto žalobce prohrál, nemůže, hledíc k předpisu § 1174 obč. zák. žádati na žalovaném zpět, bez ohledu na to, zda se žalovaný jeho penězi obohatí, poněvadž placení sázek do zakázané hry "Barvičky" bylo stejně nemravné, jako přisvojení si jich při výhře. Tento moment nemravnosti při zakázané hře přehlíží právě odvolací soud, dovozuje, že jenom proto, že mezi žalobcem a žalovaným nedošlo k platné smlouvě, jest žalovaný povinen vrátiti vyhrané peníze a nedbá právě ustanovení § 1174 obč. zák. Pochybnosti, které v tomto směru vyskytují se ve starší judikatuře, odstraněny byly nadpisem a poslední větou § 1174 obč. zák. v nynějším doslovu, jenž odepírá právo žádati zpět, co osoba hry se nezúčastníví do zakázané hry zapůjčila. Tím méně může hráč sám požadovati zpět, co věnoval přímo do zakázané hry, a dlužno v tomto směru přisvědčiti dovolání žalovaného, jenž se této tendence doplněného § 1174 obč. zák. dovolává. I nynější nové označení § 1174 obč. zák. jako "plnění k nedovolenému účelu" přispívá k rozptýlení dřívějších pochybností, ježto nadpis tento nyní zřejmě naznačuje, že účelem § 1174 obč. zák. jest právě, by právní ochrana byla odepřena nemravným jednáním jak půjčitele peněz tak také hráče samého. Nelze přisvědčiti mínění dovolacího sdělení, že odepření ochrany pro hráče, který v zakázané hře prohrál peníze a žádá je nyní zpět, znamená podporu zakázaných her. Jak účel ustanovení, že zápůjčku třetí osoby do zakázané hry nelze žádati zpět, tak i odepření ochrany hráči peníze v zakázané hře prohrávšimu, jsou preventivními prostředky, které mají zabrániti hazardním hrám. V obou případech jde o to, aby vůbec k zakázaným hrám nedošlo, tedy, aby se vůbec nehrálo, a nikoliv, aby se vyhrávalo. Jakmile někdo, nedbaje, že nemůže zápůjčku do zapovězené hry žádati zpět, nebo že nemůže se domáhati prohry, která ho v zakázané hře stihne, účastní se takovéto hry, dává dostatečně na jevo, že ochrany od zákona nežadá, a že jest srozuměn s tím, že v případě prohry vůbec nebude ničeho požadovati zpět a ovšem také, že nebude z výhry ničeho vraceti. Takovýto hráč zakázané hry jedná nemravně a z tohoto důvodu nemá nárok na ochranu § 1174 obč. zák. Nezáleží proto na tom, jak míní dovolací odpověď, zde jde o hráče majetného, který ztráty v zakázané hře může snést, či o hráče nemajetného, kterého zakázaná hra může uvést v hospodářskou zkázu, neboť § 1174 obč. zák. zamýšlel jediné odepřiti ochranu zakázané hře bez ohledu na majetnost či nemajetnost hráčů. Poněvadž v tomto sporu, kde se hrála "Barvička" o peníze, není třeba řešiti otázku, nadhozenou dovolací odpovědí, jak by tomu bylo, kdyby se zakázaná hra hrála bez zistných úmyslů, vůbec ne o peníze neb o cenné věci, a poněvadž nelze v žádném bodě přisvědčiti názorům dovolací odpovědi, které hájí správnost rozsudku odvolacího soudu, bylo dovolání žalovaného vyhověno.